

2009-09-29 05:03

Det moderna hemlighuset

Glöm det gamla utedasset som ska tömmas åtminstone varje höst. Nu finns modernare dass som töms var 40:e år.

Redan under andra världskriget grundades affärsidén. Sedan tog det många decennier för att leda idén i bevis. Hemligheten bakom det miljövänliga utedasset är en långsam naturlig kompostering. Toaletten töms var 40:e år – en dröm för alla fritidshusägare och för den delen landsortsbor.

Hur är det möjligt?

– Vätskan filtreras genom en bädd och en nitrifikationsprocess startar. Urinen oxiderar och spjälkas upp av enzymer och bakterier till ammoniak som övergår i nitrit och nitrat. Nitrat är naturligt desinficerande och därför är vätskan lukt- och bakteriefri. Kvar blir 1 – 2 procent av den ursprungliga mängden redan efter sex års kompostering, förklarar ingenjör Carl Lindström, vd för Compostera.

Latrinbehållaren under toalettstolen ryms på en europapall och kan tömmas på samma sätt som septitankar. Den ventileras med den urgamla eldstadsprincipen där skorstenen drar ut röken. En liten solcellsdriven fläkt på 3 – 4 watt garanterar ett lukt- och fuktfritt badrum.

Goda effekter Långtidskompostering har sidoeffekter. En är vätskan som blir en bredspektral växtnäring.

– Konstgödsel främjar bara färg och volym. Ta till exempel tomater. De är stora och vackert röda, men de smakar lite och du behöver äta hundra konstgödslade tomater för att få samma näring som en naturligt odlad tomat.

En annan effekt är att bakterier och virus isoleras och eventuella rester från läkemedel hinner brytas ner och spolas inte ut i naturen.

Spola dricksvatten På tal om att spola. I ett hem med traditionella wc används en tredjedel av dricksvattnet till att spola toaletter. Det ger mig ett sting av dåligt samvete, men vi kan bidra till bättre vanor genom att exportera vår moderna miljöteknik.

I våras fick Carl Lindström besök av en delegation från demokratiska republiken Kongo, bland andra hälsovårdsministern. De har problem med dricksvatten som förorenas av avlopp. I en första etapp ska 3 500 hus byggas med toaletter med modern teknik. De spolrar vattenklosetten.